

Uusi hallituksen esitys HE xx/2022 vp - laki vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta

Ampumaratojen jatkokehitystarpeet ja
lyijyrajoituksen seuraukset

Puolustusvaliokunta 3.6.2022

FT Lotta Laitinen

Ympäristö- ja olosuhdepäällikkö

Ampumaratojen ympäristölupahanke 2020-2022

- Hankkeeseen osallistuvat jäsenjärjestöt Suomen Ampumaurheiluliiton lisäksi
 - Suomen Metsästäjäliitto, Suomen riistakeskus, Suomen Reserviupseeriliitto, Reserviläisliitto ja Suomen Ampumahiihtoliitto
 - Poliisit, rajavartiolaitos, Finavia, tulli jne.
- Lähtenyt tarpeesta pysäyttää muutamassa vuosikymmenessä tapahtunut ampumaratojen määrän merkittävä väheneminen
 - 2000-2500 ampumarataa (1990-luku)
 - 670 (2018->)
- Ampumaratojen toiminataedellytyksiin vaikuttavat ja ovat vaikuttaneet pääasiassa ympäristölupaprosessit
 - Merkittävimmät ongelmat ovat aiheutuneet ampumaharrastuksen ympäristövaikutuksiin liittyvästä tietämättömyydestä ja osaamattomuudesta sekä viranomaispuolella että lupia hakevissa yhdistyksissä
 - BAT-opas 2014

Havaintoja hankkeen ajalta

- Kehitystä ja edistystä positiiviseen suuntaan on tapahtunut
- Edelleen esiintyy ongelmalähtöistä, ja subjektiivista lähestymistapaa
 - Ympäristölupa
 - Ympäristölainsäädäntö
 - Oppaat
 - Maakuntien liittojen laatimat ampumaratojen kehittämissuunnitelmat
 - Kaavoitus
 - Maa-alueiden saatavuus
 - Pohan ohjeistus turvallisuuskysymyksissä
- Luvan hakijan näkökulmasta epäjohtonmukainen ja ennalta-arvaamaton kohtelu

Lyijyrajoitus

- **REACH-asetus**
 - Sellaisenaan jäsenvaltioita velvoittava säädös
- 31.5.2022 julkaistun tiedon mukaan rajoitusesitys on perusteettoman tiukka ampumaratoja koskien, mistä syystä sen seuraukset on mittaamattoman suuret
 - Ampumaratojen määrä vähenee ja osa ampumalajeista loppuut
 - Rakenteet pelkästään luotiaseradoilla maksaisivat yli mrd euroa
 - Ampumaharjoittelumäärät vähenevät ja ampumaharjoittelun kulut nousevat merkittävästi
 - Poliisin ja muiden viranomaisten ampumaharjoittelu siviiliradoilla loppuu
 - Sotilas- ja viranomaiskäyttöön tarkoitettujen patruunoiden saatavuus heikkenee koko Euroopassa, mikä aiheuttaa vakavan uhan sotilaalliselle puolustuskyvylle sekä huoltovarmuudelle
 - Reserviläisten harjoittelumäärät tippuisivat dramaattisesti ja siviiliratojen käyttö loppuisi vapaaehtoisen maanpuolustuksen ampumakoulutuksissa

Ratkaisuehdotuksia

- Lainsäädännön ja ohjeistuksen ajantasaistaminen ja selkeyttäminen sekä viranomaisten koulutus mukaan lukien hallinto-oikeudet ja maakuntien liitot, luvanhakijoiden yhdenvertaisen kohtelun varmistamiseksi
- Taloudellinen tuki asiantuntijavoimin tehtävään ampumaratojen ympäristölupien hakemiseen sekä ympäristölainsäädännöstä ja -luvista aiheutuviin kustannuksiin ratoja ylläpitäville tahoille.
- **Rajoitusesityksen valmistelu nykymuodossaan pysäytettävä tai komissiolta vaadittava ampumaratojen jättämistä rajoitusesityksen ulkopuolelle**
- Mahdolliset ympäristöriskit voidaan ratkaista ampumaradoilla Suomen mallin mukaisella ympäristölupamenettelyllä BAT-oppaaseen nojautuen myös muualla EU:n alueella
 - Parhaan käyttökelpoisen tekniikan periaatteisiin perustuvaa ympäristölupajärjestelmää on esitetty Euroopan kemikaalivirastolle parempana ja monessa suhteessa kestävämpänä vaihtona lyijyn ammuskäytön rajoittamiselle

Kiitos huomiostanne!